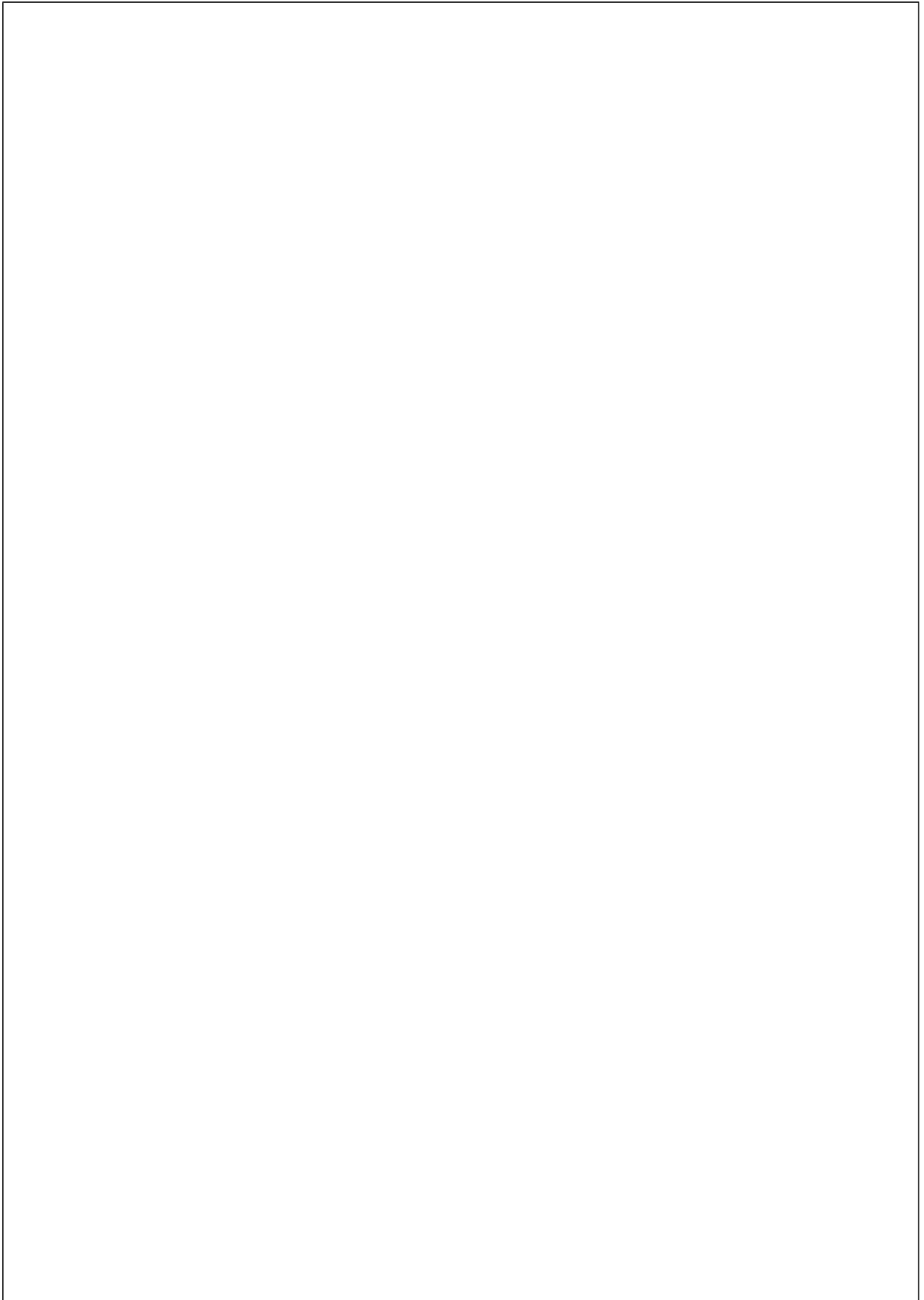

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/233374,Wernisaz-wystawy-Nieznanemu-Rodacy-19252025.html>
26.02.2026, 16:22

[Następny](#)

[Powrót](#)

Wernisaż wystawy „Nieznanemu – Rodacy. 1925–2025”

„Nieznanemu – Rodacy. 1925–2025” – to tytuł wystawy przygotowanej przez Instytut Pamięci Narodowej z okazji 100. rocznicy powstania Grobu Nieznanego Żołnierza, którą uroczystie otwarto 24 listopada 2025 r. na Placu Piłsudskiego w Warszawie. W wydarzeniu uczestniczyli zastępcy prezesa IPN: dr hab. Karol Polejowski i dr Mateusz Szpytma.

24.11.2025

[Grób Nieznanego Żołnierza II Rzeczpospolita \(II RP\)](#)

Grób Nieznanego Żołnierza w Warszawie jest sanktuarium narodowej pamięci, symbolem męstwa i poświęcenia wielu pokoleń Polaków, którzy na przestrzeni naszej ponadtyścioletniej historii złożyli ofiarę z własnego życia w obronie wolności i niepodległości Ojczyzny. W tym świętym miejscu składamy hołd niezliczonym bezimiennym bohaterom poległym, aby Polska mogła trwać i aby białe-czerwone barwy wiecześnie prowadziły nasz naród w przyszłość

– napisał Prezydent RP Karol Nawrocki w liście odczytanym przez swego doradcę, Krzysztofa Wacławka.

Warto pokazywać losy tego wyjątkowego dla nas, Polaków, miejsca. W historii Grobu Nieznanego Żołnierza odbijają się dzieje narodu i jego dziedzictwo, naznaczone krwawymi zmaganiem w imię fundamentalnych wartości (...). Zawsze będziemy wiernie kultywować pamięć o zasługach naszych bohaterskich przodków

podkreślił Prezydent RP. Podziękował IPN za przygotowanie ekspozycji o tym wyjątkowym miejscu na mapie Warszawy.

Grób Nieznanego Żołnierza powstał 100 lat temu z obywatelskiej inicjatywy i potrzeby uczczenia tych, którzy polegli w walce o wolną i niepodległą Polskę. To jest samo serce polskiego narodu

– zaznaczył zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski. Dodał, że miejsce spoczynku bezimiennego bohatera jest po dziś dzień istotnym symbolem pamięci narodu.

W okresie II wojny światowej i rządów komunistycznych grób „trwał”, był miejscem, które napawało nadzieją wszystkich Polaków tęskniących do wolnej i niepodległej Polski.

– przypomniał zastępca prezesa IPN.

Zwieńczeniem wydarzenia było zwiedzanie wystawy, do którego zaprosił dyrektor Biura Edukacji Narodowej IPN dr Adam Pleskaczyński.

Pierwsza wojna światowa zostawiła po sobie zgliszcza i około 40 milionów ofiar. Wiele rodzin z

całej Europy nigdy nie dowiedziało się, gdzie spoczywają ciała ich bliskich. Fryderyk Simon, francuski patriota i działacz społeczny, który stracił na polach walki trzech synów, zainicjował upamiętnienie wszystkich bezimiennie poległych. 11 listopada 1920 r. prochy anonimowego żołnierza spod Verdun zostały złożone pod Łukiem Triumfalnym w Paryżu. Za przykładem Francji poszły inne państwa. Także Rzeczpospolita.

W Polsce idea Grobu Nieznanego Żołnierza zyskała wyjątkowy wymiar. Zrodziła się z inicjatywy społecznej – była wyrazem narodowej jedności i wdzięczności wobec tych, którzy oddali życie w walkach o niepodległość. Choć prace nad powstaniem centralnego Grobu w Warszawie trwały długo, w całym kraju rozkwitł spontaniczny ruch upamiętnień. Od Kresów po Pomorze, od Tatr po Wielkopolskę, mieszkańcy miast i wsi własnym sumptem fundowali tablice i płyty ku czci *Nieznanego Żołnierza*.

Rok 1925 stał się czasem narodowego zrywu pamięci – w całej Polsce powstało co najmniej 71 lokalnych płyt i symbolicznych mogił oddających cześć swoim bezimiennym bohaterom. Zwieńczeniem tych działań była uroczysta ceremonia pogrzebowa 2 listopada 1925 roku w Warszawie, podczas której w symbolicznej mogile pod arkadami Pałacu Saskiego złożono szczątki nieznanego żołnierza z Cmentarza Obrońców Lwowa.

Wystawa „Nieznanemu – Rodacy. 1925-2025”, przygotowana przez Biuro Edukacji Narodowej IPN, przypomina nie tylko historię warszawskiego Grobu Nieznanego Żołnierza, ale także dziesiątki podobnych miejsc pamięci, które powstały w 1925 roku w całym kraju. Prezentuje archiwalne fotografie i dokumenty, ukazując, jak wielka była wówczas potrzeba uhonorowania bezimiennych bohaterów i jak głęboko zakorzeniona w polskim społeczeństwie była pamięć o ich ofierze.

Wystawa „Nieznanemu – Rodacy. 1925-2025” została objęta Patronatem Honorowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Karola Nawrockiego.

Patronat Honorowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Karola Nawrockiego

Wernisaż: 24 listopada (poniedziałek) 2025 r., godz. 17.00

Miejsce: plac Marszałka Józefa Piłsudskiego, Warszawa

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala

II Rzeczpospolita

